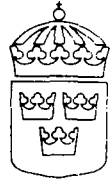

Finansutskottets betänkande

1988/89:FiU16

Anslag till civildepartementet och kammarkollegiet
(prop. 1988/89:100 bil. 15)

1988/89
FiU16

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet anslagen till civildepartementet och kammarkollegiet som återfinns i civildepartementets bilaga till budgetpropositionen. De begärda anslagen tillstyrks. Utskottet anser emellertid att motiveringarna till civildepartementets anslag är svårtolkade och alltför kortfattade. Vid behandlingen av detta ärende har därför utskottet från departementet begärt och erhållit kommentarer till motiveringstexten under civildepartementets förvaltningsanslag A 1. Dessa kommentarer har fogats till betänkandet som bilaga.

I betänkandet behandlas även en kommittémotion från folkpartiet, i vilken föreslås en neddragning av civildepartementets förvaltningsanslag med 8 milj. kr. för budgetåret 1989/90. Yrkandet avstyrks av utskottet.

TRETTONDE HUVUDDITTELN

Propositionen

Regeringen har i proposition 1988/89:100 bilaga 15 (civildepartementet) – efter föredragning av statsrådet Bengt K Å Johansson (s. 28–30 och 43–45) – föreslagit riksdagen att

(A 1) till Civildepartementet för budgetåret 1989/90 anvisa ett förslagsanslag på 49 761 000 kr.,

(A 2) till Utredningar m.m. för budgetåret 1989/90 anvisa ett reservationsanslag på 29 300 000 kr.,

(A 3) till Regeringskansliets förvaltningskontor för budgetåret 1989/90 anvisa ett förslagsanslag på 281 433 000 kr.,

(B 4) till Kammarkollegiet för budgetåret 1989/90 anvisa ett förslagsanslag på 15 083 000 kr.

Motionen

1988/89:Fi722 av Anne Wibble m. fl. (fp) vari – med hänvisning till vad som anförts i motion 1988/89:Sk824 – yrkas

1. att riksdagen beslutar att anslå 8 milj. kr. mindre på civildepartementets anslag A 1 än regeringen för budgetåret 1989/90, eller således 41 761 000 kr.

A 1. Civildepartementet

I budgetpropositionen begärs för budgetåret 1989/90 till civildepartementets förvaltningsanslag en ökning av anslaget med knappt 19 milj. kr. Ökningen förklaras till största delen dels av att 48 tjänster förts över från andra departement till civildepartementet i samband med den ändrade arbetsfördelningen mellan departementen som trädde i kraft den 1 januari 1989, dels av de ökade resurser som den pågående omläggningen av budgetprocessen kräver.

I motion Fi722 (fp) framhålls att budgetpolitiken måste vara stram och att varje utgift som finansieras med skattemedel måste synas mycket noga. En personalexpansion tycks, sägs det i motionen, eftersträvas i en rad departement trots att texten för anslaget A 1 i civildepartementets huvudtitel tyder på motsatsen. Att motivera en ökning av antalet tjänster med "en omläggning av budgetprocessen" anser inte motionärerna vara tillfyllest. Arbetet med statsbudgeten får i allt väsentligt anses tillhöra departementets normala arbetsuppgifter, och det kan därför inte anses vara motiverat att anställa ytterligare personal för detta. I motionen föreslås mot denna bakgrund att anslaget A 1 minskas med 8 milj. kr.

Med anledning av den begärda ökningen av anslaget A 1 och motion Fi722 (fp) vill utskottet anföra följande.

Den ökning av anslaget A 1 som civildepartementet begär för budgetåret 1989/90 överstiger påtagligt de resurstillskott som under senare år tillförts departementet. Den begärda ökningen på nära 19 milj. kr. kan jämföras med motsvarande ökning för innevarande budgetår som uppgick till 2,3 milj. kr. Som utskottet ser det är det svårt att av motiveringen till anslaget klart urskilja de faktorer som åberopas för resursförstärkningen. I propositionen görs endast en översiktlig hänvisning till den ändrade arbetsfördelningen mellan departementen och en hänvisning till att den pågående omläggningen av budgetprocessen kräver ett tillskott av nya tjänster.

Utskottet har därför från departementet begärt och erhållit kompletterande uppgifter till motiveringstexten under Litt. A i budgetpropositionens bilaga 15. Tillägget har fogats som *bilaga* till betänkandet.

Av denna bilaga framgår att ökningen av departementets lönekostnader till största delen orsakas av den ändrade arbetsfördelningen inom regeringskansliet men också av de resurstillskott som krävs för en omläggning och utveckling av budgetprocessen (7 tjänster). Därtill kommer ytterligare en statssekreterartjänst, en assistenttjänst och två sakkunniga som följd av att civildepartementet utökats med ytterligare ett statsråd. Till en del har kostnaderna härför finansierats inom befintliga förvaltningsanslag. Som anges i bilagan motsvarar det reala tillskottet en ökning av lönekostnaderna med 2,3 milj. kr.

En övergång till en mer långsiktig och flexibel resursstyrning skall nu genomföras genom de s.k. treåriga budgetramarna och den nya anslagsformen ramanslag. Denna budgetteknik innebär emellertid också att kraven på uppföljning och utvärdering skärps. En väsentlig del av de arbetsuppgifter

som hänförs till omläggningen av budgetprocessen faller inom civildepartementets ansvarsområde. Enligt utskottets uppfattning är arbetet med en ny budgetprocess en viktig del i arbetet med att utveckla och förnya den offentliga sektorn. Utskottet anser det därför motiverat att departementet erhåller de resurser som krävs för att den nya budgetprocessen skall fungera effektivt.

Utskottet tillstyrker med det anförda det i propositionen begärda anslaget till civildepartementets förvaltningskostnader och avstyrker således motion Fi722 (fp) yrkande 1.

Övriga anslagspunkter

För anslaget A 2 *Utredningar m.m.* föreslås en ändring med nära 20 milj. kr., vilket kan jämföras med att detta anslag under innevarande år uppgår till 10,6 milj. kr. Förklaringen till den kraftiga ökningen är främst att departementet fått nya arbetsområden på grund av den ändrade arbetsfördelningen. De utredningar som överförts till civildepartementet är bl.a. sädokommittén, utredningarna om tillfällig handel, om offentlig lönestatistik och om miljömärkning av produkter. Från arbetsmarknadsdepartementet har överförts fem utredningar eller grupper om jämställdhetsfrågor. Dessutom har Kooperativa rådet överförts från industridepartementet.

Även till anslaget A 3 *Regeringskansliets förvaltningskontor* föreslås i jämförelse med tidigare år en mycket kraftig ökning. Ökningen förklaras till övervägande del av att medel från detta anslag skall användas till hyreskostnader för utrikesdepartementets lokaler. Dessa hyreskostnader utgör emellertid inte någon ökad belastning på statsbudgeten. Ökningen av anslaget på grund av dessa hyreskostnader är en följd av att ett anslag överförts från åttonde huvudtiteln till civildepartementets anslag A 3.

Utskottet tillstyrker mot bakgrund härav regeringens förslag till medelsanvisning för civildepartementets anslag till utredningar m.m. och för regeringskansliets förvaltningskontor.

Förslaget till anslag för *Kammarkollegiet* föranleder ingen erinran från utskottets sida.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till proposition 1988/89:100 bilaga 15 punkt A 1 och med avslag på motion 1988/89:Fi722 yrkande 1 till *Civildepartementet* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 49 761 000 kr.,
2. att riksdagen till *Utredningar m.m.* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag på 29 300 000 kr.,
3. att riksdagen till *Regeringskansliets förvaltningskontor* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 281 433 000 kr.,

4. att riksdagen till *Kammarkollegiet* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 15 083 000 kr. 1988/89:FiU16

Stockholm den 16 mars 1989

På finansutskottets vägnar

Anna-Greta Leijon

Närvarande: Anna-Greta Leijon (s), Anne Wibble (fp), Arne Andersson i Gamleby (s), Gunnar Björk (c), Per Olof Håkansson (s), Rune Rydén (m), Iris Mårtensson (s), Lisbet Calner (s), Arne Kjörnsberg (s), Filip Fridolfsson (m), Lars De Geer (fp), Ivar Franzén (c), Hans Petersson (vpk), Carl Frick (mp), Marianne Carlström (s), Sonia Karlsson (s) och Inger René (m).

Reservation

A 1. Civildepartementet (mom. 1)

Anne Wibble (fp), Rune Rydén (m), Filip Fridolfsson (m), Lars De Geer (fp) och Inger René (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar med "En övergång" och på s. 3 slutar med "yrkande 1" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill med anledning härav anföra följande. Enligt civildepartementets kommentar kan arbetet med omläggningen av budgetprocessen och kostnaden för de tjänster som tillkommit för det nya statsrådet ungefär beräknas motsvara 6 milj. kr. Insatser som krävs för omläggningen av budgetprocessen bör enligt utskottet belasta andra anslag. Extra personal för nya tjänster hos det nya statsrådet och för administration bör enligt utskottet helt kunna klaras genom rationalisering och effektivisering. Den ändrade departementsindelningen bör nämligen kunna motiveras med bl.a. sådana effekter. Utskottet tillstyrker således motion Fi722 (fp) yrkande 1.

Om den i motionen angivna reduceringen av ökningen under anslaget A 1 leder till att förelagda uppgifter inte kan genomföras får regeringen återkomma till riksdagen i tilläggsbudget. Utskottet vill därvid understryka att en begäran om ett resurstillskott måste vara *klart och utförligt angiven*.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. att riksdagen med bifall till motion 1988/89:Fi722 yrkande 1 och med anledning av proposition 1988/89:100 bilaga 15 punkt A 1 till *Civildepartementet* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 41 761 000 kr.,

Inom civildepartementet upprättade kommentarer till anslaget
A 1 Civildepartementet i proposition 1988/89:100 *bilaga 9*

1988/89:FiU16
Bilaga

Civildepartementets medelsbehov motiveras med den ändrade arbetsfördelningen mellan departementen den 1 januari 1989 och de därmed sammanhängande resursöverföringarna.

Civildepartementet tillförs sammanlagt 48 tjänster enligt följande:

- från justitiedepartementet (polisfrågor) 6 tjänster
- från finansdepartementet (löne-, pensions-, konsument-, konkurrensfrågor etc.) 23 tjänster
- från jordbruksdepartementet (ungdomsfrågor) 5 tjänster
- från arbetsmarknadsdepartementet (jämförhetsfrågor) 9 tjänster
- resurser för ökad administration 5 tjänster

Någon personalexpansion i anslutning till den ändrade arbetsfördelningen sker inte. För civildepartementets del motsvarar de begärda förstärkningarna de nytillkommande uppgifterna.

Utöver dessa tjänster motiveras medelsbehovet av personal m.m. för omläggningen av budgetprocessen (3 milj. kr.). Tidigare har ansvaret för denna fråga legat på finansdepartementet. För detta ändamål krävs 7 tjänster jämte vissa konsultinsatser.

Det arbete som krävs för en omläggning av budgetprocessen och därmed sammanhängande uppgifter är definitivt en tillkommande uppgift för civildepartementet. Den förutsätter inte minst ett omfattande utvecklings- och informationsarbete.

Därutöver har på grund av att ytterligare ett statsråd tillkommit en statssekreterare, en assistent samt två sakkunniga anställts. Kostnaden för dessa tjänster har i huvudsak kunnat täckas inom ramen för de tidigare förvaltningsanslagen.

Sammanfattningsvis kan konstateras att av den begärda totala lönekostnadsökningen för civildepartementet på drygt 15,5 milj. kr. som anges i budgetpropositionen svarar överföringar av lönekostnadsmedel till följd av den ändrade departementsindelningen för drygt 13 milj. kr. inkl. löneomräkning. Lönekostnaden för personalförstärkningen uppgår således till 2,3 milj. kr. Resursförstärkningen motiveras av omläggningen av budgetprocessen samt till viss del av kostnader för de nya tjänster som tillkommit för det nya statsrådet.

